

MIND enquête december 2020
Ervaringen met de Wet verplichte ggz in 2020
Het perspectief van (voormalige) cliënten, familieleden en naasten

Auteurs: Simone Melis en Rik Kieft, MIND
Maart 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Samenvatting
2. Opzet en respons
3. Resultaten voor beide populaties
4. Resultaten voor (ex-) cliënten
 - 4.1. *Algemene kenmerken*
 - 4.2. *Het Eigen Plan van Aanpak*
 - 4.3. *Informatievoorziening*
 - 4.4. *De rol van de patiëntenvertrouwenspersoon (PVP)*
 - 4.5. *De toepassing van de hoorplicht*
5. Resultaten voor familieleden/naasten
 - 5.1. *Algemene kenmerken*
 - 5.2. *Het Eigen Plan van Aanpak*
 - 5.3. *Informatievoorziening*
 - 5.4. *De rol van de patiëntenvertrouwenspersoon (PVP)*
 - 5.5. *De toepassing van de hoorplicht*
6. Conclusies en vervolg

Voorwoord

De Wet verplichte ggz (hierna: Wvggz) die op 1 januari 2020 in werking is getreden, heeft een grote impact op de cliënten, familieleden en naastbetrokkenen die er mee in aanraking komen. MIND is in de afgelopen periode vaak gevraagd naar de ervaringen van deze groep met de Wvggz. Dit was voornamelijk ‘anekdotisch’: via de mail en de ‘Ervaringenmonitor Wvggz’ op de website van MIND kregen we verhalen binnen van mensen.

Om meer gericht de ervaringen van onze achterban op te halen, hebben we in december 2020 een enquête gehouden over dit onderwerp. De resultaten daarvan liggen nu voor u.

Het betreft waardevolle inzichten. De antwoorden bevatten soms ook heel kritische geluiden die zijn gericht op de wet zelf of op de zorgprofessionals met wie de betrokkenen in aanraking zijn gekomen. De antwoorden zijn letterlijk in deze rapportage opgenomen, omdat de vragenlijst juist tot doel had om cliënten, familie en naasten ‘een stem te geven’.

We zien deze rapportage als een kans voor politici, onderzoekers, beleidsmakers en zorgprofessionals om, vanuit cliënten-, familie- en naastenperspectief, verbeteringen in de dagelijkse praktijk en in de wet door te voeren die ook echt behulpzaam zijn voor deze groep en waarmee recht wordt gedaan aan de uitkomsten van deze enquête.

1. Samenvatting

Dit onderzoek beoogt een eerste indruk te geven van hoe de Wvggz ervaren wordt door cliënten, hun naasten en familieleden in het afgelopen jaar. De enquête heeft zich gericht op de informatievoorziening, het eigen plan van aanpak, de patiënt- en familievertrouwenspersoon en de hoorplicht door de burgemeester.

De uitkomsten die wij met dit onderzoek hebben verkregen zijn dat er op het gebied van informatie en communicatie veel verbeterd kan worden. Daarnaast blijkt dat het Eigen Plan van Aanpak vaak nog onbekend is bij cliënten en hun naasten. Dat geldt ook voor de patiënten- en familievertrouwenspersoon: cliënten en naasten weten hun weg naar deze vertrouwenspersonen nog te vaak niet te vinden. De waardevolle ondersteuning die zij kunnen bieden, en die expliciet in de wet is vastgelegd, blijft daarmee helaas onderbenut. Ook wijst dit onderzoek erop dat mondeling gegeven informatie hoger wordt gewaardeerd en beter wordt begrepen dan schriftelijke. Wat betreft de hoorplicht zien we in de antwoorden op de vragen dat hierover veel onduidelijkheid bestaat onder cliënten, familie en naasten, en dat niet optimaal gebruik wordt gemaakt van dit instrument.

De resultaten van deze enquête zijn een eerste peiling onder de ‘eindgebruikers’ van de Wvggz naar hun ervaringen met deze wet in 2020. De conclusies van dit onderzoek wijzen wat ons betreft de weg naar aandachtspunten voor een diepgaand vervolgonderzoek.

2. Opzet en respons

Door middel van deze enquête heeft MIND geprobeerd meer inzicht te krijgen in de ervaringen van cliënten, familie en naasten met de Wvvgz in het eerste jaar sinds de invoering in 2020. Hierover was tot nu toe weinig bekend; er is naar ons weten geen eerdere systematische uitvraag gedaan over dit onderwerp onder deze groep. De vragenlijst is uitgezet onder het MIND panel (+/- 4200 panelleden), verspreid via het netwerk van MIND en is onder de aandacht gebracht via sociale en traditionele media en op de MIND-website. De enquête had de vorm van een online vragenlijst en kon van 7 t/m 23 december 2020 worden ingevuld. De vragenlijst bevatte een toestemmingsvraag en de antwoorden zijn anoniem verwerkt, zodat ze niet herleidbaar zijn tot individuen of instellingen.

De hoofdthema's van de enquête waren: Informatievoorziening, het Eigen Plan van Aanpak (EPvA), ondersteuning door de patiëntenvertrouwenspersoon (PVP) of familievertrouwenspersoon (FVP/LSFVP) en de toepassing van de hoorplicht door de burgemeester.

De vragenlijst bestond uit een deel voor (ex-)cliënten, een deel voor familie/naasten en enkele vragen voor beide groepen. Alleen de eerste vraag (bij welke van de twee groepen de invuller hoorde) was verplicht om in te vullen. Dit heeft tot gevolg dat niet iedere vraag door iedereen is ingevuld, en we bij de resultaten vooral moeten kijken naar de antwoorden van de respondenten voor die specifieke vraag.

90 personen hebben de vragenlijst ingevuld, van wie 40 cliënten/voormalige cliënten die met de Wvvgz in aanraking zijn (geweest) gedurende 2020, en 50 familieleden/naasten. De enquête is geen representatieve steekproef; het is opgezet als een peiling onder de achterban van MIND. Wij zien dit dan ook als een eerste aanzet voor het ophalen van ervaringen met de Wvvgz bij deze groep. Het strekt tot aanbeveling om dit onderzoek een vervolg te geven, bijvoorbeeld in de zin van face-to-face (diepte-) interviews of een nog gerichtere campagne om meer respons te genereren. Dat is een arbeidsintensieve opdracht, die bijvoorbeeld uitgevoerd kan worden als onderdeel van de op handen zijnde wetsevaluatie van de Wvvgz in 2021-2022.

3. Resultaten voor beide populaties

Ben je:

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Cliënt/ex-cliënt die met de Wvvgz te maken heeft (gehad)	40	44%	44%
Familielid of naaste van een cliënt/ex-cliënt die met de Wvvgz te maken heeft (gehad)	50	56%	56%
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>90</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Van de 90 respondenten in totaal, zijn 40 personen cliënt of ex-cliënt en zijn 50 personen familielid/naaste. De vraag was verplicht voor beide populaties en is dus door iedereen ingevuld.

4. Resultaten voor (ex-) cliënten

4.1. Algemene kenmerken

Geslacht: ben je

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Man	5	13%	
Vrouw	34	87%	
Anders/wil ik niet zegen	0	0%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	39		97,5%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	1		2,5%

Deze vraag was niet verplicht, net als de hiernavolgende vragen. De vraag is op één persoon na door iedereen ingevuld. Van degenen die de vraag invulden, was verreweg het merendeel – bijna 9 op de 10 respondenten – vrouw (87%).

Leeftijd: ben je

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
18 jaar of ouder	39	100%	
Jonger dan 18 jaar	0	0%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	39		97,5%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	1		2,5%

Ook deze vraag is door alle respondenten ingevuld, op één persoon na. Alle deelnemers die deze vraag invulden zijn 18 jaar of ouder.

Op welke periode heeft je ervaring betrekking?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
1 ^e kwartaal 2020 (1 januari-31 maart)	20	56%	
2 ^e kwartaal 2020 (1 april – 30 juni)	20	56%	
3 ^e kwartaal 2020 (1 juli – 30 september)	20	56%	
4 ^e kwartaal 2020 (1 oktober – 31 december)	18	50%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	36		90%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	4		10%

Bij deze vraag mochten meerdere antwoorden worden aangekruist, omdat een ervaring op meerdere kwartalen betrekking kan hebben. 90% (36 personen) van de (ex-)cliënten heeft

deze vraag ingevuld. De spreiding van hun ervaringen over de verschillende kwartalen is nagenoeg gelijk.

In welke gemeente ben je met de Wvggz in aanmerking gekomen?

Noord-Holland: Haarlem (2x), Castricum, Blaricum, Alkmaar, Amstelveen, Velsen

Zuid-Holland: Leiden (2x), Den Haag (2x), Delfland

Utrecht: Woerden

Flevoland: -

Friesland: Leeuwarden

Groningen: Appingedam

Drenthe: Emmen (2x), Westerveld, Assen,

Overijssel: Borne, Oldenzaal, Deventer, Zwolle

Gelderland: Winterswijk, niet nader gespecificeerde gemeente in Gelderland

Zeeland: Middelburg, Goes

Noord-Brabant: Gilze-Rijen, Waalwijk, Roosendaal (2x), Oss

Limburg: Weert, Heerlen

Meerdere gemeenten: 1 respons

Iets meer dan driekwart van de respondenten heeft deze vraag beantwoord. De meeste reacties komen uit Noord-Holland; daarnaast is sprake van enige geografische spreiding van de respondenten.

4.2. Het Eigen Plan van Aanpak

Wist je van de mogelijkheid om een Eigen Plan van Aanpak op te stellen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	13	33%	
Nee	26	67%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>39</i>		<i>97,5%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>1</i>		<i>2,5%</i>

Een derde van de (ex-) cliënten wist van de mogelijkheid om een Eigen Plan van Aanpak op te stellen; twee derde was hier niet van op de hoogte.

Heb je een Eigen Plan van Aanpak opgesteld om gedwongen zorg te voorkomen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	10	26%	
Nee	29	74%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>39</i>		<i>97,5%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>1</i>		<i>2,5%</i>

Ruimt een kwart van de respondenten (10 mensen) heeft een Eigen Plan van Aanpak opgesteld om gedwongen zorg te voorkomen. Dat houdt in dat de overgrote meerderheid, namelijk 74%, dit niet heeft gedaan. Eén persoon sloeg de vraag over.

Als we het voorgaande antwoord bij deze vraag betrekken, zien we dat van de 13 respondenten die van de mogelijkheid af wist, 10 mensen vervolgens een EPvA hebben opgesteld.

Indien het antwoord op deze vraag 'nee' was, werden de respondenten naar een vervolgvraag geleid waarin zij hun antwoord konden toelichten in een vrij tekstveld. De reacties hierop waren de volgende:

- Daar was ik niet bekend mee/ ik wist hier niet van (9x)
- Geen aanbod/informatie
- Ik heb dit niet
- Het ging te slecht om een plan van aanpak te maken
- Ik snap de nieuwe wet niet
- De zorgmachtiging liep al
- Was niet meer nodig
- Was niet van toepassing
- Het plan van aanpak is 100% geschreven en bepaald door de instelling
- De instelling stelde regels op, en daar moest je je aan houden
- Ik wil gebruik maken van gedwongen zorg indien nodig
- Ik raakte snel manisch/psychotisch waardoor ik contact met realiteit miste
- Weet ik eigenlijk niet. Is neem ik aan, omdat er in [Plaatsnaam] toch geen crisispreventiezorg is (geen bedden). Dan heeft zulk een plan ook niet zoveel zin. Vroeger had ik een Bed op Recept, dat was echt crisispreventie.
- Werd me pas een dag van te voren medegedeeld.
- Ja, heeft niet geholpen. De nieuwe psychiater heeft onder valse informatie een aanvraag gedaan voor een gedwongen curatele bewindvoerder en dit is sinds 24 augustus zonder bericht ingesteld. Sindsdien word ik geïsoleerd en ontvang ik geen hulp maar heb ik schulden en word ik genegeerd.

Lang niet iedereen was bekend met het EPvA (9x). In de reacties komen verder heel verschillende antwoorden naar voren en deze geven ook aan hoe verschillend ervaringen kunnen zijn. Niet ieders situatie is geschikt voor een EPvA. Mensen die nog midden in een psychose zitten kunnen bijvoorbeeld over het algemeen niet op dat moment rustig nadenken over een EPvA. Verder merken we op dat één respondent opmerkt dat in zijn/haar woonplaats geen vrijwillige acute zorg voorhanden is, terwijl de Wet Verplichte GGZ stelt dat er voldoende mogelijkheden aanwezig moeten zijn voor zorg op basis van vrijwilligheid, om daarmee verplichte zorg zoveel mogelijk te voorkomen.

Heb je voldoende tijd gehad om het Eigen Plan van Aanpak op te stellen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	6	55%	
Nee	3	27%	
Weet ik niet/geen mening	2	18%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>11</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Van de 11 personen die deze vraag beantwoordden, geven er zes aan dat zij voldoende de tijd hebben gehad om het EPvA op te stellen. Twee mensen hebben geen mening en drie mensen hadden onvoldoende de tijd voor het schrijven van hun plan.

Hoeveel tijd was wat jou betreft nodig geweest?

Antwoord	Aantal keer
Vier weken van te voren gaven ze verlenging aan; dan heb je twee weken om het in te leveren. Ik zou zeggen vier weken.	1
Twee maanden	1
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>2</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>38</i>

Deze vraag is door twee van de 40 (ex-) cliënten beantwoord; deze twee antwoorden lopen uiteen (vier weken resp. twee maanden). Beiden geven echter aan dat de huidige termijn te kort is.

De volgende zes vragen hebben betrekking op de 10 personen die aangeven wel een EPvA te hebben ingevuld. Zij werden doorgeleid naar deze vragen:

Heb je voldoende ondersteuning gehad om het Eigen Plan van Aanpak op te stellen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	6	60%	
Nee	3	30%	
Weet ik niet/geen mening	1	10%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>10</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Van de 10 mensen die aangaven dat zij een EPvA hebben ingevuld, geeft net iets meer dan de helft aan dat zij voldoende ondersteuning hebben gehad om hun plan op te stellen. Drie personen vinden dat zij hierbij niet genoeg hulp hebben gekregen.

Zo ja, van wie heb je deze ondersteuning gehad?

- Psychiater, SPV
- Hulpverlener
- Eigen therapeuten
- Zelf, familie
- Coach
- GGZ

De zes personen die bij de voorgaande vraag 'ja' invulden, werden doorgeleid naar deze vraag. Het betrof een vrij tekstveld, dus men kon zelf aangeven van wie de ondersteuning afkomstig was. Vaak was dit dus een hulpverlener vanuit de ggz; in een enkel geval was het een coach of de persoon zelf, samen met zijn/haar familie.

Zo nee, welke ondersteuning had je nodig gehad om het wel op te kunnen stellen?

- Mijn behandelaren stonden achter de zorgmachtiging, ik niet. Ik kon hiervoor dus niet bij ze terecht. De PVP had geen zin; die kende mij niet. Omgeving had ik niet. Ik heb mijn betrokken advocate hiervoor moeten inschakelen.
- Ondersteuning was er in mijn tijd bijna niet.
- Begrip en eerlijkheid.

De drie personen die bij de vraag over 'voldoende ondersteuning', 'nee' hebben geantwoord, lichtten hier toe wat zij nodig zouden hebben gehad om wel een EPvA op te kunnen stellen.

Heeft het Eigen Plan van Aanpak in jouw situatie geleid tot het intrekken van de zorgmachtiging, en dus tot het voorkomen van gedwongen zorg?

Antwoord	Aantal keer	% totaal
Ja	3	
Nee	7	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>10</i>	<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>	<i>0%</i>

Van de 10 mensen die aangaven dat zij een EPvA hebben ingevuld, geeft een meerderheid van zeven personen aan dat dit gedwongen zorg niet heeft kunnen voorkomen.

Zo ja, kun je toelichten wat de ‘succesfactoren’ waren om gedwongen zorg te voorkomen?

- Doordat ik meer begeleiding kreeg en ik met het ‘12 stappen programma’ in aanraking kwam.
- Ja, suïcide is hierdoor voorkomen

Deze vraag was een open tekstveld waarbij mensen hun antwoord konden toelichten. Een persoon benadrukte het belang van (meer) begeleiding. De ander zei dat suïcide hierdoor is voorkomen. Dat is geen antwoord op de vraag, maar wel een geweldige uitkomst natuurlijk.

Zo nee, kun je toelichten waarom toch is besloten om over te gaan tot gedwongen zorg?

- Achter houden van juiste informatie en zo gedwongen onder curatele
- Mogelijkheid tot snelle opname
- Omdat alles wat ik in het EPvA had gezet, tegen mij werd gebruikt door de rechter en de GGZ. Hele valse steken in mijn rug, waar zelfs mijn advocate het te bizar voor woorden vond.

Ook deze vraag was een open tekstveld waarbij mensen hun antwoord konden toelichten. Een persoon geeft aan dat de ‘juiste informatie is achtergehouden’. Een tweede geeft aan dat toch besloten is tot gedwongen zorg, omdat dit snelle opname mogelijk maakte. Een derde respondent zegt dat hij/zij vooral werd tegengewerkt op basis van de informatie in het EPvA.

Stelling: “Voor mij kwam het Eigen Plan van Aanpak op het juiste moment in de behandeling”

Antwoord	Aantal keer	% totaal
Ja	6	
Nee	5	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>11</i>	<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>	<i>0%</i>

Het is van belang dat een client op het juiste moment in zijn behandeltraject de mogelijkheid krijgt tot het opstellen van het EPvA. Als het te vroeg of te laat komt, is de kans groter dat het EPvA niet wordt opgesteld c.q. niet succesvol is bij het voorkomen van gedwongen zorg. Uit de 11 antwoorden blijkt dat dit voor iets meer dan de helft van de mensen het geval was. Hieronder wordt nader ingegaan op de mensen die bij deze vraag ‘nee’ hebben geantwoord. Kwam het te vroeg of te laat, en hoezo?

Timing EPvA: kwam het te vroeg of te laat in het traject?

Antwoord	Aantal keer	Toelichting (vrij tekstveld)
Te vroeg	4	<ul style="list-style-type: none">- De mogelijkheid tot het opstellen van een EPvA is genegeerd.- Op dat moment had ik te maken met overlijden in de familie, een opname door lichamelijke klachten en onzekerheden voor behandeling en een verhitte familieruzie. Ik had geen idee wat ik (er mee) moest en de stress rondom dit plan kwam overal nog eens bovenop.
Te laat	1	

Vier van de vijf personen voor wie de timing van het EPvA niet goed was, geeft aan dat het te vroeg in het traject kwam. Twee personen lichten hun antwoord toe: persoon 1 geeft aan dat de mogelijkheid voor het maken van een EPvA werd genegeerd, persoon 2 geeft aan dat de stress van het maken van een EPvA bovenop de sowieso al stressvolle situatie kwam. Degene die invulde dat het EPvA te laat kwam, gaf hierop geen toelichting.

4.3. Informatievoorziening over verplichte zorg

Vind je dat je goed geïnformeerd bent over de (mogelijkheid van) verplichte zorg?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	11	28%	
Nee	28	72%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>39</i>		<i>97,5%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>1</i>		<i>2,5%</i>

Op één persoon na hebben alle (voormalige) cliënten deze vraag beantwoord. Bijna drie kwart van hen vindt dat zij niet goed zijn geïnformeerd over de (mogelijkheid van) verplichte zorg. In de volgende vragen wordt dit nader onderzocht.

Je hebt verschillende brieven ontvangen over de gedwongen zorg die je is opgelegd, of mogelijk aan je op zou worden gelegd. Wat vind je van de hoeveelheid brieven die je hebt ontvangen?

Antwoord	Aantal keer	Toelichting (vrij tekstveld)	% vraag	% totaal
Te veel	5	<ul style="list-style-type: none">- Ik kon er op dat moment niet op ingaan- Veel inhoudsloze tekst	13%	
Te weinig	13	<ul style="list-style-type: none">- Bijna geen informatie- Geen brief gehad	33%	

		<ul style="list-style-type: none"> - Geen brieven gekregen - Geen brieven ontvangen - Ik ben eerder gedwongen opgenomen - Ik heb niets ontvangen daarover; een email over onderzoek naar wilsonbekwaamheid/ second opinion bij mij thuis. Conclusie: wilsbekwaam tot heden. Deze informatie wordt niet verstrekt aan mij, omdat ik onder bewind sta. - Ik verbleef op een ander adres dan bekend was bij de instelling, dus heb ik geen brieven ontvangen - Niet adequaat - Nooit gehad - Te laat en dwingend 	
Precies goed	5		13%
Weet ik niet/geen mening	16		41%
Aantal keer beantwoord:	39		97,5%
Aantal keer overgeslagen:	1		2,5%

Van de 39 respondenten geeft een minderheid aan dat zij het aantal brieven te veel vonden (13%, ofwel 5 personen). Eenzelfde aantal zegt dat zij de kwantiteit 'precies goed' vonden. Een derde van de respondenten vond het aantal brieven te weinig, en iets meer dan 40% (16 personen) heeft geen mening over de hoeveelheid brieven die zij hebben ontvangen.

Bij de mensen die 'te veel' hebben aangegeven was één respondent op dat moment nog niet in staat op de brieven in te gaan, maar een ander vond het vooral veel inhoudsloze tekst.

Bij de mensen die 'te weinig' aangaven is het opvallend hoeveel mensen aangeven überhaupt geen brieven te hebben gehad. Dit vraagt ons inziens om nader onderzoek.

Vind je dat de brieven in begrijpelijke taal zijn geschreven?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	12	30%	
Nee	8	20%	
Weet ik niet/geen mening	20	50%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>40</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

De helft van de respondenten geeft aan geen mening te hebben over het taalgebruik in de brieven die zij hebben ontvangen. Van de overige 20 personen geven 12 personen, dus iets meer dan de helft, aan dat zij de brieven begrijpelijk vinden. Een minderheid van 8 personen (20%) vindt de brieven niet goed te begrijpen.

Er zijn folders beschikbaar waarin uitleg wordt gegeven over de verplichte zorg. Heb je deze informatie gekregen en gelezen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	9	23%	
Nee	31	78%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>40</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Nog geen kwart, negen van de 40 respondenten, heeft de informatie in de folders gekregen en gelezen. De informatie heeft dus bijna 80% van de respondenten niet bereikt.

Als je de informatie in deze folder(s) hebt gekregen en gelezen, vond je die informatief?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	5	56%	
Nee	4	44%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>9</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Van de negen personen die in de voorgaande vraag aangaven de folders te hebben gelezen, vond iets meer dan de helft deze informatie nuttig. De vier personen die de folder(s) niet informatief vonden, gaven hierop de volgende toelichting:

- De folders zijn best kinderachtig van toon. Terwijl het gewoon om een dwangmaatregel gaat, die heel omslachtig is. Ik heb nog geen voordeel ervaren van de maatregel.

- Het wordt zo beschreven alsof het maar zo is en zo hoort dat het is opgelegd. Ik werd woest van die folders, geen informatie over hoe ik erover dacht, alleen maar: je kunt een PVP bellen.
- Het was niet duidelijk.
- Wat ontbrak is een goed voorbeeld van de wet in werking.

Heb je een mondelinge uitleg van je behandelaar, het verplegend personeel of patiëntenvertrouwenspersoon (pvp) gekregen over de verplichte zorg die (mogelijk) aan je zou worden opgelegd?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	18	45%	
Nee	22	55%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>40</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

De Wvvgz heeft vastgelegd dat de zorgverantwoordelijke eerst overleg moet voeren met de betrokkene over het voornemen om over te gaan tot het verlenen van verplichte zorg, voordat dit besloten kan worden. Een mondelinge toelichting kan bovendien zeer helpend zijn voor cliënten om de verplichte zorg die mogelijk aan het wordt opgelegd, te begrijpen. In onze enquête geeft iets meer dan de helft (22 van de 40) van de respondenten aan, dat zij geen mondelinge uitleg hebben gekregen van hun behandelaar, het verplegend personeel of de patiëntenvertrouwenspersoon (PVP).

Indien je wel een mondelinge uitleg hebt gekregen van je behandelaar, het verplegend personeel of patiëntenvertrouwenspersoon (pvp) over de verplichte zorg die (mogelijk) aan je zou worden opgelegd, vond je deze duidelijk?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	15	83%	
Nee	3	17%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>18</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Van de 18 personen die bij de vorige vraag aangaven dat zij een mondelinge toelichting op de mogelijke verplichte zorg hebben ontvangen, gaven 15 mensen aan dat zij deze uitleg duidelijk vonden. Dat is meer dan 80%. De drie personen die de uitleg niet duidelijk vonden, gaven hierop de volgende toelichting:

- Er was geen oplossing mogelijk door de Corona-gekte.
- Ik snapte op dat moment niet waarom, maar [de verplichte zorg] was wel nodig. Ik was te ver de weg kwijt.
- Het lag meer aan mij, omdat ik in de war was.

4.4. De rol van de PVP

De Wvvgz regelt dat cliënten recht hebben op onafhankelijke bijstand en advies door een patiëntenvertrouwenspersoon (PVP). Was je op de hoogte van deze mogelijkheid?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	21	53%	
Nee	19	48%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>40</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

In de Wvvgz staat in diverse artikelen de verplichting om de betrokkene te informeren over de mogelijkheid om de PVP in te schakelen. Toch geeft bijna de helft van de respondenten aan dat zij niet op de hoogte zijn geweest van de mogelijkheid om een PVP in te schakelen.

Heb je gebruik gemaakt van deze mogelijkheid?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	4	19%	
Nee	17	81%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>21</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Van de 21 personen die de vorige vraag met 'ja' beantwoordden en dus wel op de hoogte waren van de mogelijkheid om een PVP in te schakelen, geeft 19% aan dat zij inderdaad gebruik hebben gemaakt van die mogelijkheid.

Als je wel gebruik hebt gemaakt van de mogelijkheid tot onafhankelijke bijstand en advies door een PVP, welke onderdelen betrof dat?

Antwoord	Aantal keer
Zelfbindingsverklaring	0
Zorgkaart of zorgplan	0
Crisismaatregel	2
Zorgmachtiging	1
Klachtprocedure	2
Anders, namelijk: - Bijsluiters medicatie, contact met eigen huisarts, blootstelling aan geweld binnen de instelling	1
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>4</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>

Alle vier de personen die bij de vorige vraag aangaven dat ze gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om een PVP in te schakelen, geven hier een toelichting. Daarbij waren meerdere antwoorden mogelijk. Een persoon heeft de optie 'Anders, namelijk' ingevuld en daar zelf een toelichting bij gegeven.

Als je geen gebruik hebt gemaakt van de mogelijkheid tot onafhankelijke bijstand en advies door een PVP, wat waren hiervoor dan de redenen?

- Geen behoefte
- Ik werd goed verzorgd
- Ik word tegengehouden want alles loopt of gaat naar de bewindvoerder, of er wordt niet gereageerd
- Ja, al kreeg ik geen ondersteuning aangezien deze persoon mij niet kende en ik dit plan zelfstandig in kon vullen
- Mijn behandelaars hielpen goed
- Moeilijk bereikbaar
- Lang geleden was ik zelf een PVP
- Het was te laat en ik ben nu bezig met aanklagen
- Ik wist niet waar ik e.e.a. kon vinden en de geraadpleegden gaven de instelling gelijk
- Niet nodig (5x)

Deze vraag betrof een open tekstveld waar de 17 personen naar werden doorgeleid die de eerdere vraag ('Heb je gebruik gemaakt van de mogelijkheid...') met 'nee' hadden beantwoord.

4.5. De toepassing van de hoorplicht

Ben je gehoord?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	13	33%	
Nee	27	67%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>40</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Alle (voormalige) cliënten hebben deze vraag beantwoord. Eén derde van de respondenten is wel gehoord, twee derde is niet gehoord.

Zo ja, door wie ben je gehoord?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Door de burgemeester	0	0%	
Door ambtenaren	4	30,8%	
Door een derde partij, namelijk:	4	30,8%	

- Advocaten en rechters in de zitting (1x)			
- De rechtbank (1x)			
- Begeleiders (1x)			
- Een advocaat (1x)			
Ik weet niet meer precies door wie	5	38,4%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>13</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Alle dertien personen die in de vorige vraag hebben aangegeven dat zij gehoord zijn, geven in deze vraag daarop een toelichting. Iets meer dan een derde weet niet meer precies door wie zij gehoord zijn. Vier van de 13 respondenten zijn door ambtenaren gehoord, en de andere vier geven aan dat zij door 'een derde partij' zijn gehoord. De toelichting die zij daarop geven, roept vragen op aangezien rechters, advocaten en begeleiders geen rol hebben bij het horen. Een verklaring voor deze antwoorden zou kunnen zijn dat de vraag niet duidelijk genoeg is gesteld (de term 'horen' kan op meerdere manieren worden geïnterpreteerd) en/of wellicht verkeerd is begrepen door de respondenten.

Als je bent gehoord, hoe heb je dit ervaren?

Twaalf van de dertien personen die aangaven dat zij zijn gehoord, hebben geantwoord op deze vraag. Het was een open tekstveld, dus mensen konden dit zelf invullen. De antwoorden zijn als volgt:

- Duidelijk
- Extra belasting
- Lastig
- Ter kennisgeving aangehoord.
- Op dat moment was ik niet in staat om de uitleg e.d. aan te horen en te onthouden.
- Zwaar, vervelend
- Wel goed, maar ik kreeg niet het idee dat er echt geluisterd werd of dat ze er iets mee zouden doen
- Je mag als eerste een woordje doen, waarna de aanvragers hun woord mogen doen. Zij kwamen met al hun redenen (los van wat ik daarvan vond) erover heen. Alsof de rechter mij vergeten was na hun betoog. Daarna mocht ik nog wat zeggen, al werd er zoveel gezegd waar ik op wou reageren dat ik geneens meer wist waar ik zou moeten beginnen. Het is té veel voor iemand met psychische problematieken.
- Ja, wel OK denk ik. Sorry, verwarrende periode.
- Ik heb nog steeds gehoor.
- Weet ik niet meer.
- Positief

Als je niet bent gehoord, had je wat jou betreft wel gehoord kunnen worden?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	12	44%	
Nee	6	22%	
Weet ik niet/geen mening	9	33%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>27</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Van de 27 (van de in totaal 40) respondenten die eerder aangaven niet gehoord te zijn, geeft bijna de helft aan dat zij wat hen betreft wel gehoord hadden kunnen worden. Het betreft 12 personen ofwel 44%. Zes personen, d.w.z. 22% van de respondenten, geven aan dat zij inderdaad niet gehoord konden worden en één derde (9 personen) weet het niet/heeft geen mening.

5. Resultaten voor familieleden/naasten

5.1. Algemene kenmerken

Geslacht: ben je

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Man	14	29%	
Vrouw	35	71%	
Anders/wil ik niet zegen	0	0%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	49		98%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	1		2%

Deze vraag was niet verplicht, net als de hiernavolgende vragen. De vraag is door allen behalve één persoon ingevuld. Van de respondenten was bijna driekwart vrouw (71%).

Leeftijd: ben je

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
18 jaar of ouder	49	100%	
Jonger dan 18 jaar	0	0%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	49		98%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	1		2%

Op één persoon na die de vraag niet heeft ingevuld, zijn alle familieleden/naasten die mee hebben gedaan aan deze vragenlijst 18 jaar of ouder.

Op welke periode heeft je ervaring betrekking?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
1 ^e kwartaal 2020 (1 januari-31 maart)	26	60%	
2 ^e kwartaal 2020 (1 april – 30 juni)	23	53%	
3 ^e kwartaal 2020 (1 juli – 30 september)	19	44%	
4 ^e kwartaal 2020 (1 oktober – 31 december)	19	44%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	43		86%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	7		14%

Bij deze vraag mochten meerdere antwoorden worden aangekruist, omdat een ervaring op meerdere kwartalen betrekking kan hebben. 86% van de familieleden/naasten heeft deze vraag ingevuld. Van de 43 personen die de vraag beantwoordden, heeft een kleine meerderheid van de ervaringen betrekking op de eerste helft van 2020.

In welke gemeente is je naaste met de Wvggz in aanmerking gekomen?

Noord-Holland: Haarlem (2x), Amsterdam (2x), Gooise Meren, Medemblik, Bloemendaal, Stede broec, Zaanstad

Zuid-Holland: Leiden, Dordrecht, Poortugaal

Utrecht: Woerden

Flevoland: -

Friesland: -

Groningen: Delfzijl

Drenthe: Assen

Overijssel: Hengelo, Deventer, Rijssen

Gelderland: Apeldoorn, Ermelo, Ede, Doetinchem, Putten

Zeeland: -

Noord-Brabant: Eindhoven (4x), Tilburg (2x), Boekel, Etten-Leur, Waalwijk, Halsteren, Roosendaal, Breda, Uden

Limburg: Maastricht, Venray, Roermond

Meerdere gemeenten: 7 respondenten

Het valt op dat Noord-Holland en Noord-Brabant sterk zijn vertegenwoordigd in de uitkomsten van deze peiling en dat er juist weinig tot geen gemeenten uit het noorden van Nederland en Zeeland zijn vertegenwoordigd. Daarnaast merken we op dat zeven respondenten aangeven dat hun naaste in meerdere gemeenten met de Wvggz in aanraking is gekomen.

5.2. Het Eigen Plan van Aanpak

Wist je van de mogelijkheid voor de cliënt om een Eigen Plan van Aanpak op te stellen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	26	54%	
Nee	22	46%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>48</i>		<i>96%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>2</i>		<i>4%</i>

Iets meer dan de helft van de familieleden/naasten wist van de mogelijkheid voor de cliënt om een Eigen Plan van Aanpak op te stellen.

Heb je je familielid/naaste geholpen om een Eigen Plan van Aanpak op te stellen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	10	20%	
Nee	39	80%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>49</i>		<i>98%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>1</i>		<i>2%</i>

Tien mensen hebben hun familielid of naaste geholpen om een Eigen Plan van Aanpak op te stellen om te proberen gedwongen zorg te voorkomen. Dat houdt in dat de overgrote meerderheid dat niet heeft gedaan. Eén persoon sloeg de vraag over.

Als we het voorgaande antwoord bij deze vraag betrekken, zien we dat van de 26 respondenten die van de mogelijkheid af wisten, minder dan de helft (10 mensen) vervolgens een EPvA hebben opgesteld.

Indien het antwoord op deze vraag 'nee' was, werden de respondenten naar een vervolgvraag geleid waarin zij werden gevraagd om dit (in een vrij tekstveld) toe te lichten. De antwoorden hierop waren de volgende:

Nee, want:

- Niet bekend / ik was niet op de hoogte / ik wist niet dat dit bestond (9x)
- Dat was/is niet mogelijk / die mogelijkheid werd niet geboden (3x)
- De cliënt was niet goed in staat om zelf een plan van aanpak te maken en hierover goed na te denken, omdat hij zijn ziekte ontkent.
- Die mogelijkheid werd niet geboden. Er moest en zou opname volgen. In dit geval onder valse voorwendselen.
- Er is een externe mentor/bewindvoerder, dus wij tellen als familie niet meer mee.
- Er is geen familie, mevrouw woont in een auto.
- Geen Plan van Aanpak gemaakt.
- Ggz (zowel woonbegeleiding als kliniek) weigert mij te betrekken bij de zorgvraag van mijn zus (60plus)
- Had ze zelf gedaan.
- Heeft geen ziekte-inzicht, dus vindt een plan van aanpak overbodig.
- Hij heeft daar niet voor gekozen.
- Hij was niet in staat bij de crisisopname om zelf een plan van aanpak op te stellen.
- Ik ben buurvrouw.
- Ik wist dit niet.
- Mijn dochter werd niet toegelaten omdat zij niet dementerend of zwakbegaafd is. In mijn beleving niet WZD en niet Wvvgz.
- Mijn zoon is iets meer dan een maand geleden overgeplaatst (...) en ik was niet op de hoogte van de mogelijkheid tot een Eigen Plan van Aanpak.
- De naaste heeft geen inzicht in zijn problematiek.
- De naaste was weggestuurd door drie instellingen vanwege Corona.
- De naaste werd niet in staat geacht om dit te kunnen doen.
- Collega's wel.
- Niet gevraagd.
- Patiënt werkt hier niet aan mee.
- Werd van af gezien.
- Ze heeft een rechterlijke machtiging.
- Ze weigerde alle hulp.
- Mijn broer is zorgmijder en zou dit niet willen.

Uit de bovenstaande reacties blijkt onder meer dat een aantal mensen niet op de hoogte was van de mogelijkheid om hun familielid/naaste te helpen met het opstellen van een Eigen Plan van Aanpak. Ook geeft een aantal mensen aan dat de mogelijkheid niet geboden werd, of dat de betrokkene dit zelf niet wilde.

Heb je voldoende tijd gehad om het Eigen Plan van Aanpak mee op te stellen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	7	70%	
Nee	2	20%	
Weet ik niet/geen mening	1	10%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>10</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Alle 10 personen die bij de vorige vraag aangaven dat zij hun familielid/naaste hebben geholpen met het Eigen Plan van Aanpak, hebben deze vraag beantwoord. Van deze tien geven er zeven aan dat zij voldoende de tijd hebben gehad om het EPvA mee te helpen opstellen. Twee personen hadden onvoldoende tijd en één persoon heeft geen mening.

Hoeveel tijd was wat jou betreft nodig geweest?

- Twee sessies van 1,5 uur, volgens afspraak en planning
- Een à twee dagen i.v.m. afstand
- Twee weken
- Wat meer tijd
- Tot alle partijen goed ingelicht en akkoord zijn.
- Voldoende

Deze vraag is beantwoord door zes van de tien familieleden/naasten die eerder aangaven dat zij meegeholpen hebben met het opstellen van het Eigen Plan van Aanpak. Het betrof een open tekstveld. De antwoorden lopen uiteen van twee sessies van 1,5 uur tot twee weken. Drie mensen geven aan dat sowieso meer tijd nodig is, zonder in te gaan op een specifiek aantal uren/dagen.

Ben je geweest op de mogelijkheid van ondersteuning door een familievertouwenspersoon (FVP) bij het maken van een Eigen Plan van Aanpak?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	7	70%	
Nee	2	20%	
Weet ik niet/geen mening	1	10%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>10</i>		<i>20%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>40</i>		<i>80%</i>

Van de 10 mensen die aangaven dat zij hun familielid/naaste hebben meegelopen met het opstellen van een EPvA, geven zeven mensen aan dat zij zijn geweest op ondersteuning door een FVP. Twee respondenten zijn niet geweest op deze mogelijkheid en één persoon weet het niet/heeft geen mening.

Heb je gebruik gemaakt van deze mogelijkheid?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	4	57%	
Nee	3	43%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	7		100%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	0		0%

De zeven personen die bij de voorgaande vraag 'ja' invulden, werden doorgeleid naar deze vraag. Van die zeven personen hebben er vier gebruik gemaakt van ondersteuning door een FVP.

Heeft het Eigen Plan van Aanpak geleid tot het intrekken van de zorgmachtiging van je familielid/naaste, en dus tot het voorkomen van gedwongen zorg?

Antwoord	Aantal keer	% totaal
Ja	3	
Nee	6	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	9	90%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	1	10%

Van de tien mensen die eerder aangaven dat zij hun familielid/naaste hebben geholpen om een EPvA in te vullen, hebben negen mensen deze vraag beantwoord. Van hen zegt twee derde (zes personen) dat dit gedwongen zorg niet heeft kunnen voorkomen. In een derde van de gevallen heeft het EPvA gedwongen zorg wel voorkomen.

Zo ja, kun je toelichten wat de 'succesfactoren' waren om gedwongen zorg te voorkomen?

- Door dit weten wij dat, als hij zich er niet aan houdt, dat er alsnog gedwongen zorg volgt. Het is fijn voor het zelfvertrouwen van onze zoon dat deze mogelijkheid er nu is.
- Er is toch tot thuisbehandeling besloten toen ze bij was gedraaid.
- Goed overleg, triade, met alle partijen.

Deze vraag was een open tekstveld als vervolg op de voorgaande vraag. Mensen konden hier hun antwoord toelichten. Eén persoon benadrukt het belang van de triade waarbij overleg tussen de betrokken partijen plaats vindt. Een andere reactie gaat in op het zelfvertrouwen van de cliënt als 'winst' van het succesvol opstellen van het EPvA.

Zo nee, kun je toelichten waarom toch is besloten om over te gaan tot gedwongen zorg?

- Omdat de psychiater ervaringen van jaren geleden zwaar aandikte.
- Omdat ik en mijn zoon waar het om gaat, toch van mening waren dat dit de juiste keuze is voor hem.
- Ze kreeg een infarct erbij en mocht niet meer alleen wonen.
- De Zorgmachtiging is via de rechter afgegeven voor een periode van een halfjaar, tot 1-7-2021.

Ook deze vervolgvraag was een open tekstveld waarbij mensen hun antwoord konden toelichten. Uit de vier reacties blijkt de diversiteit van redenen om toch over te gaan tot gedwongen zorg.

Stelling: "Voor mijn familielid/naaste kwam het Eigen Plan van Aanpak op het juiste moment in de behandeling"

Antwoord	Aantal keer	% totaal
Ja	9	
Nee	1	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>10</i>	<i>20%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>40</i>	<i>80%</i>

Het is van belang dat een cliënt op het juiste moment in zijn behandeltraject de mogelijkheid krijgt tot het opstellen van het EPvA. Als het te vroeg of te laat komt, is de kans groter dat het EPvA niet wordt opgesteld c.q. niet succesvol is bij het voorkomen van gedwongen zorg. Uit de 10 antwoorden blijkt dat dit volgens de familieleden/naasten van de cliënt in 9 van de 10 gevallen het juiste moment was. De respondent die bij deze vraag 'nee' heeft geantwoord, geeft aan dat het EPvA te vroeg in het behandeltraject kwam, en schrijft hierbij als toelichting:

"We kregen te weinig tijd, en waren het ook niet eens met de aanvraag".

5.3. Informatievoorziening over verplichte zorg

Je familielid of naaste heeft verschillende brieven ontvangen over de gedwongen zorg die is opgelegd, of mogelijk zou kunnen worden opgelegd. Heb je (een deel van) deze brieven gezien?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	17	35%	
Nee	32	65%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>49</i>		<i>98%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>1</i>		<i>2%</i>

Op één persoon na hebben alle familieleden/naasten deze vraag beantwoord. Bijna twee derde van hen heeft de brieven voor hun familielid of naaste niet gezien, één derde heeft ze wel gezien, of tenminste een deel ervan. In de volgende vragen wordt dit nader onderzocht.

Indien je (een deel van) de brieven niet hebt gezien, kun je hierop een toelichting geven?

Deze vraag betrof een open tekstveld waarop de volgende reacties kwamen:

- Collega's wel
- Geen brieven gehad
- Geen brieven ontvangen
- Ik ben pas ingeroepen toen de opname al een feit was.
- Ik heb op dit moment weinig tot geen contact met cliënt. Maar hij heeft geen benul van wat er in deze brieven staat. Het dringt niet tot de cliënt door.
- Ik kwam niet door de telefonische intake heen.
- Ik sta te ver af.
- Ik wist dit niet.
- De rechtbank is het vergeten op te sturen.
- Mijn zoon heeft weinig tot geen ziekte-inzicht en weigerde medicatie. Er was een Zoom-meeting, naar ik heb begrepen van hem, en vanuit Justitie is de gedwongen opname voor een jaar verlengd.
- Niet bekend.
- Niet beschikbaar.
- Omdat ze meerderjarig is.
- De patiënt heeft dit met zijn advocaat overlegd.
- Privacy van naaste.
- Veelal in opname ofwel mondeling met behandelaars.
- Waarschijnlijk haar kinderen wel.
- Wij, ouders, tellen niet meer mee.
- Dit zou mijn broer niet toelaten.
- Mijn zus was in opname op 1-1-2020 en ik heb alleen – via een menselijke zorgverlener – bericht gehad dat er een ontslaggesprek gepland stond.

Indien je (een deel van) de brieven wel hebt gezien, vind je dat de brieven in begrijpelijke taal zijn geschreven?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	8	47%	
Nee	7	41%	
Weet ik niet/geen mening	2	12%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>17</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Alle mensen (17 respondenten) die in de voorgaande vraag aangaven de brieven (deels) te hebben gezien, hebben deze vervolgvraag beantwoord. Bijna de helft van hen geeft aan dat zij geen probleem hebben met het taalgebruik in de brieven die zij hebben gezien. Zeven personen, d.w.z. iets meer dan 40%, vindt de brieven daarentegen niet begrijpelijk. Twee mensen hebben geen mening.

Hoe zou het taalgebruik (verder) verbeterd kunnen worden wat jou betreft?

Dit is een vervolgvraag voor de 17 respondenten uit de vorige vraag. Het betrof een open tekstveld. De reacties waren als volgt:

- De taal is vaak te technisch, te ambtelijk. Ik ben zelf verpleegkundige en kan het goed begrijpen en aan mijn zoon uitleggen. Het zou verbeterd kunnen worden door wat meer de zgn. 'Jip en Janneke taal' te gebruiken.
- Mogelijkheid van direct overleg.
- Meer betrokkenheid voordat de WVGZ wordt aangevraagd.
- Wat meer leesbaar.
- Geen idee.
- Uitleg procedure en context. Het is lastig om het goed te snappen.
- Minder ambtelijk, minder medische informatie die van een periode geleden is.
- Uitleg in simpele bewoordingen.
- Mijn ouders lezen dat allemaal. Ik heb daar geen behoefte aan.
- Mensen die gedwongen opgenomen worden, worden vaak platgespoten en onderdrukt met medicijnen. Ze hebben het moeilijk met het begrijpen van alles.

Wat vind je van de hoeveelheid brieven die jouw familielid of naaste heeft ontvangen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Te veel	3	18%	
Te weinig	3	18%	
Precies goed	5	29%	
Weet ik niet/geen mening	6	35%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>17</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Ook dit is een vervolgvraag voor de 17 respondenten uit de voorgaande vraag. Ruim één derde (35% ofwel zes personen) van hen heeft geen mening, en vijf personen (29%) vinden het 'precies goed'. Een minderheid vindt het te veel (3 personen) of juist te weinig (ook 3 personen).

De drie personen die het aantal brieven *te veel* vonden, gaven hierop de volgende toelichting:

- Best veel, ze wist ook niet meer waar het allemaal voor was, dus wat het betekende voor haar. Als het niet meer zou kunnen, dat ze naar een verpleeghuis zou moeten.
- De naasten krijgen in geval van langdurige weigering tot medewerking een mentale tik hierdoor, betreffende patiënt kan de boel bijna een half jaar rekken en dat is zwaar.
- Iemand in psychose snapt er niets van.

De drie personen die het aantal brieven *te weinig* vonden, gaven hierop de volgende toelichting:

- Hij heeft niet alle voor de Wvvggz verplichte brieven ontvangen.
- Naaste was zelf niet bekwaam en in staat om te begrijpen, en als wettelijk vertegenwoordiger kreeg ik ze niet of veel te laat.
- Weinig info.

Er zijn folders beschikbaar waarin uitleg wordt gegeven over de verplichte zorg. Heb je deze informatie gekregen en gelezen?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	15	31%	
Nee	34	69%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>49</i>		<i>98%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>1</i>		<i>2%</i>

Ruim twee derde van alle familieleden/naasten die de vragenlijst hebben ingevuld (34 personen), geeft aan dat ze de informatie over verplichte zorg niet hebben gekregen en gelezen. Nog geen derde (15 personen) heeft de folders wel gekregen en gelezen.

Zo ja, vond je de informatie in deze folder(s) informatief?

Antwoord	Aantal keer	% vraag
Ja	15	100%
Nee	0	0%

Dit betreft een vervolgvraag. Van de 15 personen die bij de vorige vraag aangaven dat zij folders hebben gekregen en gelezen, geeft 100% aan dat zij de informatie hierin informatief vinden.

Heb je een mondelinge uitleg van de behandelaar, het verplegend personeel of de familievertrouwenspersoon gekregen over de verplichte zorg die (mogelijk) aan jouw familielid of naaste zou worden opgelegd?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	19	40%	
Nee	29	60%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>48</i>		<i>96%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>2</i>		<i>4%</i>

Op twee personen na, hebben alle respondenten deze vraag beantwoord. Van deze groep geeft de meerderheid (60%) aan dat zij geen mondelinge uitleg hebben ontvangen over de verplichte zorg; 40% heeft dit wel gekregen.

Zo ja, vond je deze mondelinge uitleg duidelijk?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	12	63%	
Nee	7	37%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>19</i>		<i>100%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>0</i>		<i>0%</i>

Alle 19 personen die op de vorige vraag 'ja' antwoordden, vulden deze vervolgvraag in. Iets minder dan twee derde van hen (12 mensen) vonden de mondelinge uitleg duidelijk. Ruim een derde vond de mondelinge uitleg niet duidelijk, en door zes van hen werd hierop een toelichting gegeven in een vrij tekstveld:

- Alle administratieve zaken die op je afkomen in geval de betroffene niet meewerkt is slecht gecoördineerd. Dit heb ik ook gehoord vanuit [Plaatsnaam] en [Plaatsnaam].
- De FVP en Veilig Thuis legden het goed uit maar ook zij kwamen niet door de telefonische intake heen. Het was mij niet duidelijk dat het direct een intake was; slechte vraagstelling en gelijk oordeel.
- Intenties van behandelen.
- Omdat de motivatie ontbrak om het aan te vragen.
- Pas na 7 maanden is er contact met ons opgenomen.
- Wie is aan zet als de cliënt niet wil?

Ben je betrokken geweest bij het opstellen van het zorgplan door de zorgverantwoordelijke?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	17	35%	
Nee	31	65%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>48</i>		<i>96%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>2</i>		<i>4%</i>

Op twee personen na, hebben alle respondenten deze vraag beantwoord. Van die groep is iets minder dan twee derde (65% ofwel 31 personen) niet betrokken geweest bij het opstellen van het zorgplan, en ruim één derde (35% ofwel 17 personen) wel. Indien 'nee' werd aangekruist, werd de mogelijkheid geboden om aan te geven waarom dit het geval was. Hierop kwamen de volgende reacties:

- Omdat behandelaar [Naam] er op alle fronten de kantjes ervan afloopt.
- Dat doet alleen het team.
- De hulpverlening van mijn man en vader van onze kinderen schiet ernstig tekort.
- Die is pas dit jaar opgesteld en wegens Coronamaatregelen etc. mocht ik daar niet bij zijn. Maar ik ben op de hoogte gebracht en heb mijn gegevens doorgegeven als mantelzorger.
- Omdat er een externe mentor/bewindvoerder is.
- Familielid werkt tegen.
- Gedeeltelijk, er is geen echt zorgplan omdat mijn zoon niet meer in een kliniek woont maar tijdelijk in een PPC.
- Geen idee (3x).
- [Naam instelling] deed dit.
- Het probleem is dat ik toen nog ver weg woonde; wel telefonisch contact gehad.
- Ik ben niet de eerste contactpersoon.
- Ik wist dit niet en hij hield me er buiten.
- De naaste op straat leefde en uit de kliniek is gezet.
- Niet duidelijk.
- Nooit zover gekomen.
- Tot nu toe heb ik niets gehoord over de behandeling en volgens mijn zoon wordt er daar ook niet met hem over gepraat.
- Werd beslist.
- Woonbegeleiding heeft een brief opgesteld en door mijn zus laten ondertekenen. Zus ondertekent alles wat wordt voorgelegd, om af te zijn van de druk tot praten/nadenken.

Is er door de behandelaars voldoende geluisterd naar jouw ervaringen en zienswijze?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	13	27%	
Nee	28	57%	
Weet ik niet/geen mening	8	16%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>49</i>		<i>98%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>1</i>		<i>2%</i>

49 van de 50 geraadpleegde familieleden/naasten vulden deze vraag in. Van die groep geeft ruim de helft (57%) aan dat zij vinden dat er door de behandelaars onvoldoende is geluisterd naar hun ervaringen en zienswijze. Ruim een kwart vindt wel dat er voldoende naar hen is geluisterd en 16% heeft geen mening.

Indien het antwoord 'nee' werd aangekruist, werd de mogelijkheid geboden om hierop een toelichting te geven in een vrij tekstveld. Dit leidde tot de volgende reacties:

- Behandelaars denken de wijsheid in pacht te hebben.
- Bij intake werd niet doorgevraagd en volgens mij werd mijn dochter niet ingedeeld bij Wvggz maar Wzd, waar zij dus niet voor in aanmerking kwam.
- Dat is al jaren een probleem en daarin zijn wij niet de enigen. Naasten worden volledig buitenspel gezet en er wordt niet geluisterd.
- De hulpverlener neemt ons als naaste niet serieus en doet zo weinig mogelijk om te helpen.
- De opvang is een gesloten deel van het verzorgingshuis, de kamers alleen om te slapen, er ontbreekt een mogelijkheid om een 'thuis' te maken voor betroffene.
- De persoon in kwestie hield me daarbuiten.
- Omdat er een externe mentor/bewindvoerder is.
- Er waren eerder goede afspraken gemaakt over hoe te handelen, maar eenmaal opgenomen leek iedereen die alweer vergeten te zijn.
- Het belang van familie en contacten buiten de formele zorgverlening wordt volledig genegeerd.
- Ik heb tot nu toe alleen gesproken met de verpleegkundigen van de afdeling waar mijn zoon verblijft en zij weten me niets te vertellen. Alles gaat via de behandelaar, waar ik geen kennis mee heb gemaakt. Ik heb wel aangegeven dat ik dat wil.
- Ik vraag me nog steeds af waarom niet.
- Mijn zoon wil graag in [Plaatsnaam] wonen. Hier is hij geboren en hier woon ik, zijn moeder, nog steeds. Volgens medewerkers van [de instelling in kwestie] is het niet mogelijk. Mijn zoon is er heel ongelukkig van.
- Nee, we hebben het idee dat onze vroegere ervaringen te weinig zijn meegenomen in de behandeling van de cliënt. Ze zijn te veel uitgegaan van wat de cliënt zei en deed, terwijl hij psychotisch is en weinig benul meer heeft welke gevolgen zijn keuzes hebben.
- Niet betrokken erbij.
- Tijdsdruk.

- Volkomen genegeerd.
- We werden het niet eens met elkaar.
- Werd niet naar gevraagd, geen ruimte voor, sterker nog: kreeg met name te maken met overspannen zorgverleners.
- Wilde niet luisteren.
- Wordt niks mee gedaan.
- Ze schermden met 'vertrouwelijk', 'privé'.
- Zij waren er van overtuigd dat hun medische kennis beter was.

5.4. De rol van de FVP

Familie en naasten hebben recht op ondersteuning en advies van de familievertrouwenspersoon (FVP). Deze kan meer informatie geven over de procedures rondom verplichte zorg en de rechten van familie. Was je op de hoogte van deze mogelijkheid?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	27	55%	
Nee	22	45%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	49		98%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	1		2%

Iets meer dan de helft van de respondenten was op de hoogte van de mogelijkheid om een FVP in te schakelen voor ondersteuning en advies. 22 van de 49 respondenten (45%) waren hier niet van op de hoogte.

Heb je gebruik gemaakt van deze mogelijkheid?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	6	12%	
Nee	43	88%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	49		98%
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	1		2%

Bij de analyse van dit antwoord betrekken we ook de vorige vraag. Zes van de 27 ondervraagden (22%) die bij de vorige vraag aangaven dat zij op de hoogte waren van de mogelijkheid om een FVP in te schakelen voor bijstand en advies (d.w.z. deze vraag met 'ja' beantwoordden), hebben gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Een ruime meerderheid heeft dit dus niet gedaan. Deze groep geeft hieronder aan waarom niet (het betrof een vrij tekstveld).

Als je geen gebruik hebt gemaakt van de mogelijkheid tot onafhankelijke bijstand en advies door een FVP, wat waren hiervoor dan de redenen?

- Ik geen idee had dat dit bestond/ik niet wist dat dit kon (10x)
- Omdat het niet nodig was (4x)
- Omdat ik zelf voldoende op de hoogte ben/geïnformeerd ben (2x)
- Alles wat iemand zelf kan/wil moet je respecteren.
- De 'afstand' was te groot.
- Er was geen vertrouwen in deze.
- Geen directe noodzaak daarvoor.
- Goed informeel overleg met hulpverlening.
- Het is niet dat ik dat niet zou willen, maar ik heb er helemaal niets over vernomen. Ik ben er niet van op de hoogte gesteld dat er een familievertouwenspersoon is.
- Het was niet de eerste crisisopname. Weliswaar was de opname onder de nieuwe wet wel nieuw voor mij.
- Ik heb gebruik gemaakt van de PVP.
- Het heeft toch geen enkele zin bij deze behandelaar.
- Omdat de cliënt niet wilde.
- Omdat deze personen of maar weinig kunnen bewerkstelligen of onderdeel zijn van de GGZ-organisatie. In ieder geval niet onafhankelijk.
- Omdat ik niet wist dat zij mij deze informatie konden geven. Ik was in de veronderstelling dat ze alleen voor klachten daar zijn.
- Omdat wij allang op de hoogte waren gebracht door de advocaat van onze zoon.
- Omdat het te laat was.
- Omdat wij een conflict hebben met de LSFVP; er loopt een klachtenprocedure.

5.5. De toepassing van de hoorplicht

Is jouw familielid/naaste gehoord?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	22	47%	
Nee	25	53%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	<i>47</i>		<i>94%</i>
<i>Aantal keer overgeslagen:</i>	<i>3</i>		<i>6%</i>

Iets minder dan de helft van de 47 respondenten die deze vraag hebben beantwoord (47%), zegt dat hun familielid/naaste is gehoord. 53% geeft aan dat hun familielid/naaste niet is gehoord.

Zo ja, door wie is jouw familielid/naaste gehoord?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Door de burgemeester	1	5%	
Door ambtenaren	6	27%	
Door een derde partij, namelijk (vrij tekstveld): <ul style="list-style-type: none">- De verpleegkundigen (1x)- Politie (1x)- Rechtbank (1x)- Geen idee. Mijn broer staat niet toe dat ik iets van hem te weten kom. En zeker niet over dit soort zaken. Hij is zorgmijder. (1x)	5	23%	
Ik weet niet meer precies door wie	10	45%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	22		100%
<i>Aantal keer overgeslagen</i>	0		0%

De 22 personen die in de vorige vraag hebben aangegeven dat hun familielid/naaste is gehoord, geven in deze vraag daarop een toelichting. Bijna de helft (45% ofwel 10 personen) weet niet meer precies door wie hun familielid/naaste is gehoord. Ruim een kwart (6 personen) geeft aan dat hun familielid/naaste door ambtenaren is gehoord, en bijna een kwart (5 personen) zegt dat het een 'derde partij' betreft. Hierbij worden verpleegkundigen, de politie en de rechtbank genoemd. Dit geeft aan dat de vraag wellicht verkeerd is begrepen, aangezien deze groepen geen formele rol hebben bij het horen van de cliënten. Eén persoon geeft aan dat de burgemeester zelf heeft gehoord.

Hoe heeft je familielid/naaste het 'horen' ervaren?

Van de 22 personen die eerder aangaven dat hun familielid/naaste is gehoord, gaven er 21 antwoord op deze vraag. Het was een open tekstveld, dus mensen konden dit zelf invullen. De antwoorden zijn als volgt:

- Positief
- Was uiteraard onder de indruk
- Goed
- Goede communicatie
- Weet ik niet (3x)
- 'Ga iets nuttigs doen, laat me met rust. Ga aardappels schillen of zoiets' zei mijn moeder.
- Traumatisch
- Niet prettig
- Prima
- Slecht

- Redelijk
- Wil er niets over horen, want vindt zichzelf niet ziek.
- Als irrelevant
- Lastig, weinig meelevend, ervaart onbegrip.
- Onbekend, is te verward om daar goed antwoord op te geven.
- Hij was zwaar psychotisch dus heeft geen idee meer. Op het moment zelf heeft hij de burgemeester verteld dat hij zijn baas was.

Als jouw familielid/naaste niet is gehoord, had dit wat jou betreft wel gekund?

Antwoord	Aantal keer	% vraag	% totaal
Ja	9	36%	
Nee	6	24%	
Weet ik niet/geen mening	10	40%	
<i>Aantal keer beantwoord:</i>	25		100%
<i>Aantal keer overgeslagen :</i>	0		0%

Van de 25 respondenten die eerder zeiden dat hun familielid/naaste niet is gehoord, geeft ruim een derde aan dat zij wat hen betreft wel gehoord hadden kunnen worden. Het betreft 9 personen ofwel 36%. Zes personen (24% van de respondenten) geven aan dat wat hun betreft het familielid/de naaste inderdaad niet gehoord kon worden. De grootste groep (10 personen, d.w.z. 40%) weet het niet/heeft geen mening.

6. Slotvraag voor cliënten, ex-clieënten, familieleden en naasten

Is er tot slot nog iets dat je graag kwijt wilt over je ervaringen dat niet aan bod is gekomen in deze vragenlijst?

Het betrof een open tekstveld dat is ingevuld door 60 van de in totaal 90 respondenten. De tabel hieronder geeft de antwoorden weer.

Nu ggz is overgegaan naar WLZ, zou wettelijk vastgelegd moeten worden dat er een contactpersoon moet zijn, die mag meekijken met de indicatie en of de zorg wordt geleverd volgens de indicatie. Net als in verpleeghuiszorg gebruikelijk is. Dementie is gelijk aan (chronische) psychose.
Vond de miscommunicatie lastig. En het bereiken van behandelend psycholoog.
Toen mijn zoon in [Plaatsnaam] zat kon ik altijd communiceren met zijn maatschappelijk werker en kreeg dan antwoord op mijn vragen. Ik was blij dat hij nu weer terug was in [Plaatsnaam], zodat hij op bezoek kon komen. Maar het gaat absoluut niet zoals mijn zoon en ik het graag zouden zien.
Er moet veel meer duidelijkheid zijn naar de naaste toe. In gevallen van zoals psychose moet de verantwoording niet bij de degene met de psychose liggen.
Betere samenwerking met alle overheden, politie, gemeente en hulpverleners! Alle informatie moet centraal en voor iedereen beschikbaar zijn. En bij familie moet nadere toelichting gevraagd worden!
In onze situatie heeft deze wet alleen maar voor problemen gezorgd. De cliënt is psychotisch en ziet niet in dat hij ziek is, hij kan totaal niet voor zichzelf zorgen. Hij eet niet goed, komt niet buiten en slaapt niet goed. Maar omdat hij zijn ziekte niet erkent en dus niet geholpen wil worden, kun je helemaal niks door deze wet. Dit is echt kwalijk. De cliënt heeft goede zorg nodig en er moet niet alleen uitgaan worden van wat de cliënt aangeeft. De naasten/familieleden moeten meer gehoord worden (in ieder geval wel in onze situatie).
Bij de voordeur beter luisteren naar degene die belt en een goede inschatting maken in welke box de cliënt thuis hoort.
Er MOET meer geluisterd worden naar de ouders, lees naasten!!
Neem verantwoordelijkheid en handel met menselijke maat. Kleur buiten de lijntjes.
Ik ben al een jaar bezig en elke instantie en overheid weet ervan. Niemand doet of helpt mij, toch ondanks dat ze mij ISLOLEREN. Het is strafbaar en is een kwestie van tijd nu.
Te weinig personeel. Bij crisis-opname geen behandeling.
Ik weet niet zeker of deze vragenlijst van toepassing is op onze situatie. Mijn zoon is vanuit een FPK verhuisd naar de PPC en in afwachting van een nieuwe plek in een FPK.
Woorden eenvoudig houden!
Wij, ouders, worden totaal genegeerd door de GGZ. Zelfs op een telefoontje, om te weten hoe een tandarts bezoek was verlopen krijgen we geen antwoord. Wij zijn geen 1e contactpersoon meer. Met alle gevolgen van dien.
Er is naar mijn inzicht niet goed bescherming in deze wet voor wilsonbekwame mensen bijvoorbeeld in een psychose. Als wettelijk vertegenwoordiger wordt er bijna niet naar je geluisterd.
Instellingen hebben doelbewust naaste buiten de deur gehouden.
Na 10 jaar verlenging elk jaar voorwaardelijke machtiging moest de procedure opnieuw voltrokken worden en alle gegevens opnieuw ingediend omdat het de 1e zorgmachtiging was. Na een half jaar weer de hele procedure. Heeft de rechter geen andere dingen te doen in deze coronatijd? Ellenlange vragenlijsten moesten ingevuld. Weer een gesprek met een onafhankelijke psychiater. De bureaucratie ten top. Naar het individuele geval wordt niet gekeken. Het was belastend voor mijn familielid en het heeft ons heel veel moeite gekost om hem mee te laten werken.

Ik begrijp vraag 16 niet. En: laatst was ik 'verward vrijwillig' opgenomen (dus geen Wvggz) toen vroeg de arts of hij kalmeringsmiddel mag toedienen. Ik was veel te verward om adequaat te antwoorden, maar had het middel zeker op prijs gesteld...mag blijkbaar niet meer zonder Wvggz. Wat een onzinwet.
Onze zoon had voor de Wvggz een gedwongen opname, en een zelfbeschikkingsverklaring tijdens de Wvggz.
Rol van Advocaat - Rol van betrokken familie-Rol van Huisarts/crisiskaart.
Dat de zorg erg slecht is, geen goede verpleegkundige en er worden veel fouten gemaakt.
Ik vind thuisbegeleiding prima, vergelijk autonome hulpverlening op verzoek van familie.
Onbegrijpelijk dat als cliënt én naaste aangeven dat de zorgmachtiging niet aangevraagd hoeft te worden, dat dit dan toch doorgang vindt.
Zou als familie meer betrokken willen worden.
Gehoord worden door de gemeente geeft onrust bij deze cliënten, teveel druk en stress.
Er is nu meer drang en dwang in de GGZ, nu zelfs ook in de thuissituatie. Ik vind dat niet bepaald positief. In 2020 waren er 1000 meer verplicht opgelegde zorgmachtigingen t.o.v. het aantal afgegeven RM-en in 2019.
Vragen voor wat betreft de impact die dit hele traject heeft op naasten, de rechter moeten inschakelen zodat ze de zorg zou krijgen die ze nodig heeft, heeft er bij mij en haar kleinkinderen flink ingehakt. Daarnaast zijn ze in het tehuis erg lief voor de patiënt maar is de informatie over het reilen en zeilen daar slecht geregeld en moeten er allerlei zaken zoals apotheek etc. worden overgeheveld naar daar...echter heb je daar een machtiging voor nodig en ook zijn financiële taken echt niet duidelijk aangegeven waar je die info bijv. over de Wlz en de CAK kunt krijgen...ze kijken naar financiën van 2 jaar gelden en dat maakt dat je ook weer een herberekening moet laten maken omdat het bezit in 2 jaar tijd echt niet gelijk blijft. Deze info ook van locatie [Plaatsnaam] en [Plaatsnaam] gehoord.
Ik heb ook advies aan Mind gevraagd en wacht al twee maanden.
Dwang gaat niet helpen. Wees er voorzichtiger mee. Kost oprechte trauma's.
Ik vind het onmogelijk, men gaat met een ziek mens om alsof hij/zij crimineel is.
Hoe het verdere verloop is geweest en hoe men tot verplichte zorg is gekomen.
Graag ontvang ik de rechten van de cliënten als mentor.
De informatie over de Wvggz heb ik zelf opgezocht op internet. De instelling heeft mij niet geïnformeerd, noch de gemeente.
De ervaringen die mijn zoon sinds 2012 heeft ondervonden zijn schrijnend en traumatisch te noemen. Zo ook voor mij. Met name doordat er weinig ruimte/tijd was en tevens veel te maken gehad met nalatigheid der verpleging door personeel tekort etc. Verkeerde medicatie uitgedeeld, hardhandig optreden, ruw en kortaf alsof psychose een taboe is en dit soort mensen niet gehoord/gezien mogen/kunnen worden. Ik ben momenteel na al deze jaren erg oververmoeid geraakt ook door het feit dat ik er geheel alleen in/voor stond en mijn zoon overgeleverd was aan Pro Persona en ik machteloos moest toezien dat het hem niet goed deed en dat is zacht uitgedrukt. Ik deel dan ook wel de hoop met mijn zoon dat hij/wij er niet meer mee te maken hoeven te hebben.
Er wordt veel te lang gewacht met een crisismaatregel.
Dwang/verplichting en zorg zijn een contradictio in terminis: goede zorg spreekt voor zich en hoeft niet verplicht of afgedwongen te worden. Als dit wel het geval is, is er in het voortraject al heel veel mis gegaan, dat allemaal op het bord van 1 persoon terecht is gekomen.
Mevrouw is niet geholpen heeft een jaar geduurd en aanvraag negatief beoordeeld. Mevrouw woont nog steeds in een auto. Onmenselijk.
De ggz werkt slecht en is niet in het belang van de patiënt. Er zijn nu al twee goede vrienden die zelfmoord hebben gepleegd en dat vanuit de gesloten afdeling. Ik ben zelf opgenomen geweest, maar als ik naar de gesloten afdeling zou moeten krijgen ze daar de kans niet voor.

Dat het in de Coronatijd nog erger is geworden. Eerst kon je fatsoenlijk met elkaar hierover om de tafel. Nu ging de zitting telefonisch (bellend) en is er na de zitting geen woord meer over gesproken. Het voelde nog meer onwenselijk dan dat ik dit al vond.

Er is wel een crisissignaleringsplan gemaakt. Weet niet of dat hetzelfde is.

Ik was eerst vrijwillig opgenomen maar de verplichte opname had eerder moeten worden opgelegd. Dit is niet gebeurd met alle gevolgen van dien.

Ik vind dat er te snel wordt overgegaan. En niet wordt geluisterd naar belangrijke naaste.

7. Conclusies en aanbevelingen

De uitkomsten van deze peiling kunnen hopelijk de opmaat zijn naar meer onderzoek, bijvoorbeeld als onderdeel van de wetsevaluatie Wvvgz die in 2021/22 plaatsvindt. Bij deze evaluatie kan worden ingezet op een representatieve steekproef en een vragenlijst op basis van wetenschappelijk onderbouwde methoden en technieken. Desalniettemin kunnen we uit deze peiling wel een aantal eerste conclusies trekken en aanbevelingen doen, te weten:

Algemeen

- Verplichte zorg heeft een grote impact op de levens van cliënten, familie en naasten.
- Uit het onderzoek komen een aantal duidelijke aandachtspunten naar voren over de uitvoering van de Wvvgz.
- Veel problemen hebben te maken met communicatie, informatievoorziening en ondersteuning van cliënt en naasten; hier is nog veel ruimte voor verbetering.
- Er zijn signalen van schrijnende situaties die met urgentie moeten worden opgepakt.

Cliënten zelf

- Het Eigen Plan van Aanpak verdient aandacht. Het was bij het merendeel onbekend, en bij slechts een minderheid van wie het wel kon opstellen voorkwam het gedwongen zorg.
- De informatievoorziening over gedwongen zorg kan veel beter, waarbij met name mondelinge informatieoverdracht nog weinig voorkomt terwijl dit hoog wordt gewaardeerd. Het vooraf informeren van de betrokkene over het voorgenomen besluit tot verplichte zorg is bovendien verankerd in de Wvvgz.
- Over de schriftelijke informatie (folders) was men over het algemeen ontevreden, terwijl men de mondelinge informatie juist overwegend duidelijk vond. Dit onderstreept nog eens het belang van het duidelijk (mondeling) en tijdig informeren van de betrokkene.
- Hoewel de Wvvgz op verschillende plaatsen in de wet vastlegt dat de betrokkene moet worden gewezen op ondersteuning door de PVP, geven veel (voormalige) Wvvgz-cliënten in deze peiling aan dat zij niet wisten dat deze mogelijkheid bestond.
- Met betrekking tot het horen door de burgemeester was een deel positief, maar een deel vond het vooral extra belastend. Bovendien was het voor de betrokkenen soms onduidelijk wat het 'horen' inhield.

Familieleden/naasten

- De algemene conclusie is dat familieleden en naastbetrokkenen beter betrokken kunnen worden bij verplichte zorg die wordt uitgevoerd op basis van de Wvvgz.
- Er is veel ruimte voor verbetering m.b.t. de bekendheid van het Eigen Plan van Aanpak. De wet stelt dat familie/naasten betrokken moeten zijn bij het opstellen van het EPvA, terwijl in deze peiling een beeld ontstaat dat dit slechts bij een minderheid daadwerkelijk gebeurt.
- De familievertrouwenspersoon kan beter onder de aandacht gebracht worden. Het moet verduidelijkt worden waar deze persoon voor is, en wat deze kan doen.